

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Овчарук О.В., доктор с.-г. наук, доцент
Керимова Р.М., студентка ОС «Магістр»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Бабій Я.В., доктор с.-г. наук, доцент
ТОВ «Агро Слава 2017»

Озима пшениця – основна продовольча культура в нашій державі. Саме її врожайність і рентабельність вирощування в значній мірі визначають ступінь добробуту сільськогосподарських товаровиробників. На превеликий жаль, середня урожайність цієї культури в Україні в 2,5 рази нижча, ніж у країнах Західної Європи. Такий стан речей обумовлений багатьма чинниками, одним із яких є використання для посівів насіння невисоких репродукцій, застарілих сортів, що не відповідають сучасним вимогам високо інтенсивного землеробства, а також застосування різного роду препаратів, що не забезпечують очікуваного результату.

За останні 10 років в Україні значно зросла шкодочинність хвороб зернових культур, збудники яких передаються насінням або через ґрунт. Основними причинами погіршення фітосанітарної ситуації є, перш за все, різке зниження культури землеробства та сівба не протруєним насінням.

Важливим фактором, що впливає на вибір протруйника, є погодно кліматичні умови, показники температури та вологості під час посіву та впродовж перших місяців після нього.

Таким чином вибір протруйника потрібно здійснювати залежно від конкретних ґрунтово-кліматичних умов вирощування культури та ефективності проти наявних збудників. Крім того, науковці стверджують, що у комплексі з протруйниками досить вагомий ефект дає застосування для передпосівної обробки насіння регуляторів росту рослин. Захисна дія протруйника та стимулююча дія регулятора росту сприятимуть отриманню дружніх сходів, що в подальшому є запорукою гарного врожаю.

Протруювання насіння хімічними протруйниками проводиться з метою інтегрованого захисту рослин. Це дозволяє захистити насіння та проростки від шкідників, які пошкоджують насіння, корені та надземні частини рослини на ранніх етапах розвитку. Протруювання посівного матеріалу – це запорука отримання здорових дружніх сходів, збереження рівномірного розташування рослин, високої врожайності та якості врожаю.

Такий захід має надзвичайно високу економічну та екологічну ефективність. При відносно невеликих фінансових затратах можна контролювати розвиток шкідників. Якщо цього не зробити, то під час осінньої вегетації потрібно буде значно збільшити витрати. Інколи буває неможливо провести заходи захисту у зв'язку з погодними умовами або

біологією хвороби (сажки). Вплив засобів захисту рослин на навколишнє середовище при протруюванні є мінімальним (якщо враховувати кількість діючої речовини на одиницю площі у порівнянні з обприскуванням).

За оптимальних погодних умов хімічні протруйники забезпечують захист молодих рослин (які є найбільш вразливими) впродовж 20-40 днів після сівби, після чого їхня ефективність зменшується і дія поступово припиняється.

Патогенна мікрофлора налічує десятки видів збудників хвороб, серед яких найбільш небезпечними є тверда і летюча сажки, снігова пліснява, гельмінтоспоріозна і фузаріозна кореневі гнилі, плямистості та інші. Їх неможливо проконтролювати лише обробками по листку (під час вегетації), оскільки насіння вже є інфікованим.

Завдяки високій біологічній активності регуляторів росту в рослинах активізуються основні життєві процеси. В результаті прискорюється наростання зеленої маси та кореневої системи, а тому більш активно використовуються поживні речовини, зростають захисні властивості рослин. Це дозволяє зокрема зменшити на 20-30% обсяг використання протруйників і фунгіцидів без зменшення захисного ефекту.

На основі проведених експериментальних досліджень впродовж 2021 року встановлено, що прирости урожайності при застосуванні протруйників та комплексної обробки протруйниками та регулятором росту знаходились в межах 0,19-0,64 т/га. Кращими виявились варіанти з протруйником Юнта Квадро при різних варіантах обробки. Отже, на варіантах із передпосівною обробкою насіння Юнта Квадро+ Біолан перевищення урожайності склало 0,64 т/га, із обробкою даним препаратом з заниженими нормами їх витратна 20% – 0,62 т/га. Протруйник насіння Юнта Квадро без регулятора забезпечив приріст урожайності 0,5 т/га, що на 0,41 т/га перевищує приріст, отриманий від застосування протруйника Конор.

Список використаної літератури

1. Бабій Я.В. Новітні тенденції у вирощуванні озимої пшениці /Я.В. Бабій, О.В. Овчарук, Р.Д. Керімова // Тенденції та виклики сучасної аграрної науки: теорія і практика: збірник наукових праць міжнародної науково-практичної конференції [Київ], 20-22 жовтня 2021 р. – Київ/НУБІП України, 2021. С. 33-36.

2. Керімова Р.Д. Значення попередника в технології вирощування озимої пшениці / Р.Д. Керімова, А.О. Бойченко, О.В. Овчарук // Тенденції та виклики сучасної аграрної науки: теорія і практика: збірник наукових праць міжнародної науково-практичної конференції [Київ], 20-22 жовтня 2021 р. – Київ/НУБІП України, 2021. С. 128-129.

3. Niemiec M., Komorowska M., Kubon M., Sikora J., Ovcharuk O., GrodekSzostak Z. (2019) Global Gap and integrated plant production as a part of the international of agricultural farms. Proceedings of the International Scientific Conference, VI, 430-440.